Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo tygodniowe.
Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych
wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 20. Poniedziałek, dnia 30. Czerwca 1879. VI. rocznik.

Odezwa.

Zamyślając w tym roku wcześniéj wydać „Rocznik stowarzyszeń zarobkowych za r. 1878.“ rozesłaliśmy Szan. Stowarzyszeniom nowe blankiety do wypełnienia. Upraszamy tedy Szanowne Dyrekcye o spieszne tychże nadesłanie jak równie o dostarczenie nam dat jak najdokładniejszych w odpowiedzi na pytania kwestyonaryusza.

Również upraszamy tak Szanowne Stowarzyszenia, jakotéż i przyjaciół naszéj sprawy, aby nam raczyli zawczasu donieść, czy w poprzednim Roczniku nie opuszczono jakiego stowarzyszenia lub nie podano jakich dat mylnie.

We Lwowie, dnia 28. czerwca 1879.

Redakcya „Związku“.

Spostrzeżenia nad rozwojem Stowarzyszeń.

VI.

(S. W.) Stowarzyszenia nasze czyniąc niezależnymi pod względem kredytu członków swoich, przy współudziale tychże same niezależnymi być winne. A jeżeli jest niezaprzeczonym pewnikiem, że przeważna liczba członków przy pomocy stowarzyszeń dostępuje niezależności społecznéj, równie stowarzyszenia wyrobić sobie winne niezależność tego rodzaju.

Zarządy pojedyńczych stowarzyszeń chcąc spełnić obowiązek tak donośnego znaczenia w obec swoich członków doznają zależności, doznają upokorzenia, doznają często zawodu od tych wielkich instytucyi finansowych, w których szukają kredytu. W obec galicyjskich stosunków, wielką przyznajemy zasługę Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie i galic. kasie oszczędności we Lwowie, że raczą niektórym stowarzyszeniom udzielać kredytu. Warunki wśród których pierwsza z tych instytucyi zasilać zwykła nasze młode stowarzyszenia zaliczkowe, są jednak tego rodzaju, że nie wszystkie mogą z tego kredytu korzystać. Lecz biorąc za podstawę naszych zapatrywań stowarzyszenia w tak szczęśliwém znajdujące się położeniu, że tychże Dyrekcye bez żadnego, lub tylko z niewielkiem upokorzeniem każdéj chwili mogą pozyskać odpowiednie podpisy na weksle, to przecież raz otrzymawszy pożyczkę w wysokości np. 3000 zł. przed spłaceniem tejże, czyli przed upływem czterech lat powtórnego nie otrzymują tam kredytu. Galic. kasa oszczędności udzieliwszy na podstawie skryptu dłużnego zazwyczaj małego kredytu początkującemu stowarzyszeniu, przy udzielaniu dalszego kredytu żąda równie podpisów osób majętnych.

Z każdym prawie miesiącem powstające nowe stowarzyszenia zaliczkowe, rozwój prawidłowy i w podziwienie wprawiający wzrost stowarzyszeń starszych, nie zachęciły jednak Dyrekcyi wymienionych instytucyi finansowych do obmyślenia dyrektyw, przy których pomocy stowarzyszenia nasze mogłyby korzystać z pewném ułatwieniem z dalszego kredytu. Mimo więc pewnika, że stowarzyszenia nasze dają niezachwianą pewność zwrotu obcych kapitałów, uważane przecież bywają jako niemowlęta i jako takie traktowane. Między innemi posłuży nam za przykład Tow. zal. urzędników pocztowych, które posiadając 6.000 zł. własnych funduszów, nie otrzymało w gal. kasie oszcz. kredytu wekslowego w wysokości 3.000 zł. Przeprowadzenie zasad niezależności w mowie będącéj, uniknięcie upokorzeń i zawodów, ułatwienie stowarzyszeniom rozwoju i przyczynienie się do dobra sprawy narodowéj, towarzyszyły nam w podróży do Lwowa na walne zgromadzenie Związku stowarzyszeń dnia 3. marca 1877. roku. Dzień ten zaliczyć téż należy do najpiękniejszych z pomiędzy tych, któreśmy nad wspólną nam pracą razem już spędzili!

Jeżeli z obrad dnia 3. marca stowarzyszenia nasze nie odniosły bezpośredniéj korzyści dla braku stanowczości ze strony delegatów, to odniósł kraj nasz z obrad następnych w lipcu tę przynajmniéj korzyść, że zapadła uchwała, wykonana przez Związek stowarzyszeń, wniesieniem memoryału do Sejmu krajowego o założenie „Krajowego zakładu hipotecznego“. Stowarzyszenia nasze pracując nad rozwojem życia autonomicznego wypowiedziały bowiem przez usta swych delegatów życzenie, że w połączeniu z władzami autonomicznemi pragną pracować nad dobrem i pomyślnością kraju, i że życzą sobie, aby krajowy zakład ten dostarczał równie kredytu stowarzyszeniom. A wypowiadając

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1879.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały		Fundusz rezerwowy		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca	
	z końcem miesiąca		z końcem miesiąca																	
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	7.928	07	237	10	5,224	06	1.120	—	142	01	6.202	05	1.850	—	—	—	1.450	—	400	—
Białéj	11.089	84	1.301	—	21.318	58	2.659	—	940	—	23.037	58	8.100	—	—	—	1.000	—	7.100	—
„ Wzaj. Pom.	539	15	61	—	605	—	1.885	50	1.016	50	1.474	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Birczy	3.890	51	532	69	4.596	98	401	80	931	—	4.067	78	10.680	—	700	—	360	—	11.020	—
Brzesku	54.128	93	2.300	—	75.051	61	2.319	—	4.782	86	72.587	75	—	—	—	—	—	—	—	—
Bóbrce	2.477	89	711	14	4.849	68	855	35	1.197	76	4.487	27	8.440	—	3.160	—	1.890	—	9.710	—
Busku	4.794	37	1.540	06	8.394	12	1,005	25	980	26	8.419	11	3.995	84	—	—	—	—	3.995	84
Dąbrowie	29.781	12	8.393	78	—	—	—	—	—	—	—	—	115705	36	6.077	70	8.524	44	113258	62
Delatynie	10.949	64	832	85	4.832	61	27	—	54	04	4.805	57	11.000	—	—	—	—	—	11.000	—
Glinianach	16.356	94	1.786	56	27.119	17	1.841	48	1.298	71	27.661	94	7.340	—	125	—	1.100	—	6.365	—
Gorlicach	60.167	87	6.185	12	53.344	61	6.238	18	3.177	07	56.405	72	56.597	47	5.410	49	6.541	15	55.466	81
Jarosławiu	19.896	66	2.785	16	23.810	40	2.219	30	258	78	25.770	92	18.285	79	—	—	1.479	48	16.806	31
Kałuszu	2.939	21	215	—	830	12	50	—	—	—	880	12	5.750	—	—	—	1.050	—	4.700	—
Kołomyi	5.197	58	479	99	10.859	53	4.061	98	561	60	14.259	91	7.700	—	—	—	260	—	7.440	—
Komarnie	4.289	90	594	81	10.553	62	243	—	375	60	10.423	02	2.500	—	—	—	—	—	2.500	—
Krakowcu	191	—	37	—	1	70	—	—	—	—	1	70	2	—	—	—	2	—	—	—
Limanowéj	7.859	82	290	88	4.957	42	4.168	—	977	84	8.147	58	9.860	—	270	—	900	—	9.230	—
Lwów pocztowe	8.797	07	278	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.340	—	500	—	100	—	3 740	—
Łańcucie	14.988	80	8.603	87	66.644	06	3.973	38	5.199	98	65.417	46	16.137	20	—	—	—	—	16.137	20
Makowie	923	25	200	—	4.557	20	1.794	04	—	—	6.351	24	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariampolu	1.985	—	187	47	528	27	19	82	6	73	541	36	4.200	—	—	—	40	—	4.160	—
Mielcu	8.803	09	1.113	84	30.048	34	3.387	87	2.058	60	31.377	61	—	—	3.000	—	—	—	3.000	—
Milówce	534	50	265	—	787	93	889	90	158	—	1.519	83	—	—	1.000	—	—	—	1.000	—
Mościskach	10.630	63	2.981	76	12.582	03	2.232	11	339	69	14.474	45	13.350	—	—	—	2.450	—	10.900	—
Nowym Sączu	13.645	50	606	92	31.102	94	4.071	55	2.511	90	32.662	59	18.300	—	6.500	—	7.500	—	17.300	—
Oświęcimie	2.679	54	192	—	5.389	75	155	—	100	—	5.444	75	3.000	—	—	—	—	—	3.000	—
Pilźnie	490	—	148	—	684	19	—	—	100	—	584	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemyślu (roln.)	27.650	73	2.851	99	95.389	76	10.809	54	5.225	32	100973	98	22.100	—	—	—	6.000	—	16.100	—
Radziechowie	7.994	45	1.063	32	18.354	41	1.569	—	614	74	19 308	67	12.000	—	—	—	—	—	12.000	—
Rohatynie	7.543	35	1.568	—	17.580	76	3.695	42	99	37	21.176	81	3.300	—	1.000	—	—	—	4.300	—
Rozdole	4.585	32	654	66	2.609	36	112	72	285	22	2.722	08	5.184	91	2,000	—	—	—	7.184	91
Rudkach	4.789	98	667	88	4.497	29	347	—	441	28	4.403	01	7.300	—	400	—	—	—	7.700	—
Sieniawie	781	95	152	—	600	—	212	—	—	—	812	—	6,800	—	1.000	—	—	—	7.800	—
Sokalu	10.755	48	724	81	10.368	70	930	68	225	94	11.073	44	21.378	53	5.000	—	2.524	22	23.854	31
Stanisławowie	90.827	36	6.194	18	156666	31	15.771	87	14.898	66	157539	52	14.844	06	392	12	5.841	53	9.394	65
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25 620	09	500	—	—	—	26.120	09
„ Sparr	49.630	63	3.391	60	140643	38	—	—	—	—	138582	87	—	—	—	—	—	—	—	—
Stryju	2.068	11	149	10	1.081	79	515	—	271	27	1.325	52	7.400	—	—	—	100	—	7.300	—
Tłumaczu	9.068	20	1.675	49	22,977	38	652	70	523	18	23.106	90	2.865	25	—	—	—	—	2.865	25
Tyśmienicy	17.031	85	2.546	27	10.858	42	613	25	958	05	10.513	62	20.230	14	1.000	—	500	—	20.730	14
Wykotach	2.814	38	249	35	5.757	06	110	—	258	—	5.609	06	7.950	—	700	—	700	—	7.950	—
Zakliczyn	674	25	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.700	—	—	—	100	—	2.600	—
Zbarażu	11.965	93	2.085	48	2.880	53	315	—	225	—	2.970	53	14.314	89	500	—	302	39	14.512	50
Złoczowie	5.654	40	655	99	7.472	82	1.625	—	1.079	20	8.018	62	3.200	—	—	—	—	—	3.200	—
Szczércu	1.990	42	472	84	1.190	89	1	—	6	30	1.185	59	1.858	—	1.600	—	1.533	—	1.925	—
Tarnowie	15.608	54	5.037	24	38.135	44	1.003	18	150	—	38.988	62	9.340	—	1.200	—	1.130	—	9.410	—
Lwowie	117042	61	11.292	03	228328	18	82.064	41	68.727	58	241665	01	46.691	77	9.505	—	9.442	62	46.754	15

Stan bierny (cd.) / Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Odsetki		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
	z końcem miesiąca		z końcem miesiąca										z końcem miesiąca		z końcem miesiąca		z końcem miesiąca	
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	868	52	39	39	15.462	—	3.448	—	3.268	—	15.282	—	189	19	12	41	191	53
Białéj	890	25	1.460	14	38.834	52	1.709	—	3.744	16	40.869	58	1 786	25	857	43	1.365	45
„ Wzaj. Pom.	59	21	7	30	220	—	—	—	1.319	—	1.539	—	348	15	201	84	51	67
Birczy	1593	62	152	07	19.503	35	1.955	—	1.933	85	19.481	85	923	41	806	24	45	17
Brzesku	6252	33	5.371	81	111179	89	15.806	98	19.560	75	114933	66	748	82	15.204	93	754	41
Bóbrce	520	52	306	05	16.338	62	1.709	35	2.304	50	16.933	77	212	—	—	—	1.067	02
Busku	1186	68	—	—	17.701	92	5.061	86	6.137	69	18.777	75	1.033	06	2	58	122	67
Dąbrowie	5202	03	5.576	84	155187	97	3.401	12	3.590	—	155376	85	626	97	5.309	83	898	74
Delatynie	1915	08	120	40	27.198	29	826	38	1.019	—	27.390	91	1.044	28	1.132	03	56	32
Glinianach	4964	64	54	32	56.141	02	2.802	60	2.818		56.156	42	983	45	6	29	43	24
Gorlicach	3323	50	11.519	12	164138	34	12.887	37	14.234	63	165485	60	2.254	98	17.547	32	1.133	24
Jarosławiu	4067	68	977	30	46.993	41	5.270	28	4.925	—	46.648	13	1.695	10	21.000	—	960	81
Kałuszu	—	30	292	54	9.214	51	723	04	—	—	8.491	47	5	58	350	54	179	57
Kołomyi	1417	98	118	46	23.376	17	3 142	38	6.179	50	26.413	29	54	90	1.467	36	1.078	37
Komarnie	2842	67	171	73	20.481	18	1.440	24	1.434	—	20.474	94	168	87	95	01	83	31
Krakowcu	7	75	—	26	20	—	—	—	75	—	95	—	119	02	—	—	27	69
Limanowéj	1035	33	104	80	21.401	04	3.060	20	6.563	81	24.904	65	407	53	70	21	1.286	02
Lwów pocztowe	1119	05	4	90	12.465	35	1.692	99	2.672	—	13.444	36	247	93	—	—	246	67
Łańcucie	6951	79	2.267	20	105538	79	2.015	46	2.055	—	105587	33	1.084	64	6.048	08	1.655	27
Makowie	565	35	—	—	5.207	—	102	68	1.830	—	6.934	32	350	95	85	42	669	15
Mariampolu	258	17	274	28	6.581	50	567	50	860	—	6.874	—	271	68	171	10	89	50
Mielcu	2282	12	1.874	84	40.933	19	2.670	19	5.730	—	43.993	—	467	12	1.786	58	2.204	80
Milówce	—	—	—	—	1.271	51	60	50	1.390	—	2.601	01	204	79	182	33	660	86
Mościskach	901	16	1.125	18	39.907	25	5.578	21	5 609	—	39.938	04	629	—	219	—	227	14
Nowym Sączu	2376	76	1.464	57	63.924	—	18.671	—	20 870	—	66.123	—	436	16	1.493	01	4	17
Oświęcimie	1170	40	21	49	11.971	—	1.896	—	1.974	—	12.049	—	250	07	124	38	84	73
Pilźnie	172	21	3	72	1.175	—	405	—	360	—	1.130	—	265	41	—	—	2	71
Przemyślu (roln.)	7.167	84	3.553	03	149815	10	27.227	60	28.847	—	151434	50	622	21	4.201	91	2.038	95
Radziechowie	1.587	93	1.881	60	41.323	34	2.371	79	2.785	—	41.736	55	576	69	248	64	1.274	09
Rohatynie	2 375	18	1.296	14	30.793	06	2.112	27	6.838	—	35.518	79	1.178	87	1.359	69	202	13
Rozdole	369	98	1.351	77	12.572	81	1.691	77	1.560	23	14.133	04	570	—	562	94	259	17
Rudkach	1.410	71	—	—	17.915	01	1.178	52	1.633	—	18.369	49	434	16	53	37	114	55
Sieniawie	586	31	45	82	7.548	10	695	19	2.080	—	8.932	91	668	30	10	63	566	24
Sokalu	—	—	4.573	34	43.837	68	1.551	94	4.090	—	46.375	74	73	97	4.281	18	250	49
Stanisławowie	9.931	46	17.398	93	263723	42	76.309	47	70.615	53	258039	48	3.766	53	22.157	72	7.332	37
„ (odd. zast.)	1.465	77	394	27	26.671	65	6.541	—	6.958	—	27.088	65	—	—	—	—	891	48
„ Sparr	9.395	89	—	—	198047	35	—	—	—	—	199082	45	—	—	—	—	2.674	24
Stryju	797	67	18	43	10.276	54	700	85	860	—	10.435	69	508	17	531	73	368	24
Tłumaczu	1.919	90	1.268	84	35.149	74	1.873	50	3.488	16	36.764	40	1.369	26	756	34	1.014	48
Tyśmienicy	1.737	33	595	34	49.695	52	2.478	75	2.688	—	49.904	77	1.484	17	1.094	85	670	76
Wykotach	143	34	—	—	16.154	29	362	27	497	—	16.289	02	390	73	11	48	74	90
Zakliczyn	118	85	—	—	3.308	—	1.536	—	1.669	50	3.174	50	189	64	10	—	97	96
Zbarażu	2.465	95	1.636	46	29.044	50	1.256	45	2.075	—	29.863	05	916	30	4.729	40	128	10
Złoczowie	1.147	04	328	85	17.790	44	1.427	74	1.997	—	18.359	70	382	44	50	—	212	76
Szczércu	103	68	257	83	5.669	72	51	—	81	—	5.699	72	73	16	78	43	84	05
Tarnowie	57	09	—	—	63.518	29	4.350	30	5.050	—	64.217	99	1.587	93	2.214	25	1.081	32
Lwowie	12.060	25	113	66	402349	37	77.452	10	79.863	74	404761	01	6.581	22	14.728	29	2.857	19

to zdanie w najlepszéj wierze, popełniły stowarzyszenia, a względnie ich pełnomocnicy, grzech pierworodny, którego następstwem ma być dalsza zależność, dalsze upokorzenie i dalsze zawody dla stowarzyszeń pod względem pozyskania taniego kredytu. Jako skutek tego grzéchu piérworodnego uważać należy znaną sprawę stowarzyszenia kredytowego „Oszczędność“ w Tłumaczu, popełnioną przez Wydział krajowy; uważać daléj należy zupełny brak zainteresowania się ze strony Wydziału krajowego pozyskaniem owego półmiliona przez Sejm uchwalonego na korzyść stowarzyszeń; uważać należy równie projekt statutu dla krajowego Zakładu hipotecznego, według którego to projektu reprezentant Związku stowarzyszeń nie wchodzi w grono cenzorów, oddziału handlowego; skutkiem tego grzéchu piérworodnego jest w końcu odrzucenie petycyi Związku stowarzyszeń przez dyrekcyą gal. kasy oszczędn. o założenie koła kredytowego.

Treściwie wyliczone przez nas skutki grzéchu piérworodnego wzięły swój początek w prawie przyrodzoném, któremu gwałt zadaliśmy, a które żadnego gwałtu nie zniesie, dla tego, że jest przyrodzoném. Tém prawem przyrodzoném jest niezależność naszych stowarzyszeń. Że skutki tego grzéchu pierworodnego w ciągu dwóch lat nie wpłynęły więcéj szkodliwie na rozwój naszych stowarzyszeń, jest to zasługą lwowskiego Tow. zaliczkowego, które z rzadką gotowością zasilało i zasila kredytem prawidłowo rozwijające się stowarzyszenia.

Jakkolwiek nie wyczytaliśmy nigdzie w sprawozdaniach władz autonomicznych uznania za podjęcie myśli i przeprowadzenie starań przez Związek stowarzyszeń o założenie krajowéj instytucyi finansowéj, roczniki nasze przekażą je przecież przyszłym pokoleniom. Związek stowarzyszeń spełniwszy ten ważny względem kraju obowiązek, samodzielnie dalszą powinien iść drogą, wypływającą z prawa przyrodzonego, a wiodącą do niezależności pojedyńcze stowarzyszenia. Oprócz bowiem dla tych stowarzyszeń wrogo usposobionego Wydziału krajowego, ważną jest ta okoliczność, że powstać mający krajowy Zakład hipoteczny, fundusze pozyskane obracać musi na zakupywanie własnych listów, a w razie nadwyżki używać je będzie musiał tytułem pożyczek na potrzeby kraju, lub powiatów. Skoro zaś stowarzyszenia nie zgodziły się na centralną instytucyą finansową o poręce nieograniczonéj, skoro nie przyjęły formy akcyjnéj, formy komandytowéj, skoro gal. kasa oszczędności nie zgodziła się na utworzenie koła kredytowego i gdy Wydział krajowy nie uznał nas za godnych przyjaźni, w krótkim stosunkowo czasie przystąpmy bez udziału stowarzyszeń, lecz dla stowarzyszeń do założenia firmy: Bank polski, stowarzyszenie zarejestr. z nieogr. poręką.

Do założenia téj instytucyi przystąpmy jednak według procedury, używanéj przy zakładaniu każdego pojedyńczego stowarzyszenia. Statut opiérać się winien na ustawie kwietniowéj, wysokość udziału oznaczmy od 500—5000 zł. płatnego naraz lub w ratach miesięcznych. Dyrekcya składać się będzie z 3 dyrektorów, rada zawiadowcza z 9 członków. Dyrektorowie i członkowie Rady byliby obowiązani subskrybować i wpłacić najwyższe udziały. Dyrektorowie aż do piérwszego zamknięcia rachunków obowiązki swe pełniliby bezpłatnie, z widokiem jednak otrzymania tantiemy. Równie administracya niższego rzędu z wyjątkiem książek i druków, portoryów, bezpłatną być winną — a to nastąpićby winno w ten sposób, aby utrzymanie kasy i biura znalazło umieszczenie przy lwowskiém Tow. zaliczkowém lub przy Patronacie. Gdyby więc myśl niniejsza miała znaleźć uznanie, utworzonym być winien komitet z inicyatywy Związku stowarzyszeń. Komitet ten wypracowawszy statut i pozyskawszy pewność w subskrybowaniu udziałów do wysokości 100.000 zł., winien przystąpić do spisania aktu notaryalnego i podjęcia starań o zarejestrowanie firmy Banku polskiego.

Towarzystwo wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, gal. kasa oszczędności we Lwowie bez grosza powstały, a piérwsze na koszta założenia zaciągnęło nawet 15 tysięcy długu. Ośmdziesiąt stowarzyszeń naszych z wiarą równie we własne siły i przyszłość na darowanym papiérze spisywały akta swego założenia. Czyż więc tych 80 stowarzyszeń, lub czyż z pomiędzy osób wchodzących do zarządu tych stowarzyszeń nie pozyskamy choćby tylko 400 do założenia stowarzyszenia wyższego rzędu na swe usługi i ku swemu rozwojowi im potrzebnego. Pozyskamy z całą pewnością chętne osoby i pozyskamy kapitały, skoro się weźmiemy do pracy wytrwałéj, wspartéj wiedzą i miłością sprawy narodowéj.

Na zarzut spotkać nas mogący, iż projektowany Bank polski uważać z góry należy jako płód poroniony w obec powstać mającego Krajowego zakładu hipotecznego, odpowiadamy jednocześnie, że właśnie projektowany przez nas Bank jest koniecznym dla tego, że powstaje krajowy zakład hipoteczny.

(Dok. nast.)

ROZMAITOŚCI.

Wydział krajowy udzielił naszemu pismu jednorazową subwencyę 300 zł. w. a.

Ustawa sejmowa o półmilionowéj pożyczce otrzymała najwyższą sankcyę. — Teraz dopiéro sęk, jak tę pożyczkę zrealizować i jak jéj użyć?...

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski.

Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.